

Posudek magisterské práce

Radek Doležal: Cvičení, tvorba, interpretace – nástroj poznání sebe sama

Magisterská práce Radka Doležala mne od prvního pohledu velice zaujala, a to jak volbou tématu, tak i jeho zpracováním. Jedná se v podstatě o psychologicky zaměřený text s výraznými rysy osobního rozvoje a koučingu. Autor nahlíží přístup k hudební tvorbě a ke cvičení na nástroj ze širší perspektivy smyslu lidského konání jako takového, nevyjímaje spirituální a filosofické pohledy na věc.

Při čtení textu je znát, že autor má s tematikou vlastní hluboké zkušenosti studenta, interpreta i pedagoga. Nejedná se tedy o pouhé teoretizování, vše je podepřeno vlastní praktickou zkušeností, je navíc znát i značné zapálení pro věc, píle a odhodlanost. Práci vidím, jako velmi smysluplnou. V dnešní době, kdy je umělec vystaven nejrůznějším tlakům zvenčí, je obzvláště důležité se napojit na svůj vnitřní „zdroj“, uvědomit si svoje hodnoty a důvody, proč se umění vůbec věnuje. Prostě nalézt svoji uměleckou i lidskou identitu a autenticitu, což je velká výzva. A troufám si říci, že pouze člověk, který se touto cestou vydá, má šanci se stát opravdovým umělcem.

Při důkladném pročtení práce jsem narazil na některé nedostatky, či rozporuplné momenty, na které bych rád na tomto místě poukázal:

Jako poněkud problematický vidím výraz „Boží vůle“, se kterým se v práci často operuje. S podobnými frázemi bych byl v akademické práci opatrný, jedná se totiž spíše o jakési náboženské dogma než o objektivní pravdu. Osobně bych volil spíše nějaký všeobecně přijatelný termín, jako třeba „vnitřní zdroj“, „vyšší moc“, či „to, co nás přesahuje“ apod. Ani duchovně orientovaní lidé se totiž neshodnou na tom, co přesně Boží vůle je a jaký je smysl celého Stvoření. Ačkoli ze své zkušenosti vím, co tím má autor práce na mysli, nesdílím úplně názor, že inteligence, která nás přesahuje (ať už jí nazýváme Bůh, či jinak) po nás žádá něco konkrétního. Rovněž si nemyslím, že má jedinec předurčenou jedinou – správnou – životní cestu. Spíše to vidím tak, že máme dány jisté dispozice, schopnosti a jejich kombinace. Komunikace se svým nitrem nám pak umožňuje najít cestu, která je s těmito dispozicemi v souladu, ačkoli vnější okolnosti nás mohou tlačit jiným směrem.

Psychologicky orientované stati této práce jsou velice vydařené a obecně platné, v jiných pasážích autor však inklinuje téměř až k jakémusi náboženskému kazatelství, což mi přijde poněkud na škodu. Místo toho by dle mne bylo na místě alespoň zmínit tzv. fenomén „flow“ (se kterým současný osobnostní rozvoj často pracuje), což je jev, který právě v hudební činnosti hraje zcela zásadní, řekl bych skoro až klíčovou roli.

Některá tvrzení v textu mi navíc přijdou poněkud zjednodušená, černobílá, např. věta „v dnešní době se tvořivost vytrácí a nastupuje hudební průmysl“. Nesouhlasím rovněž s odstavcem, kde se bagatelizuje role hudebních producentů – s tvrzením, že „nikdo nemůže vědět lépe než já, jak má znít moje muzika“. Jako aktivní hudební skladatel bych rád poukázal na fakt, že zasvěcený náhled nezávislého pozorovatele na nově vznikající dílo je často k nezaplacení! Příkladem za všechny budiž pozice producenta George Martina při natáčení alb skupiny The Beatles, bez jehož osobnosti by jejich alba ani zdaleka nedosahovaly tak vysoké

kvality, pokud by vůbec vznikla. Intuice a talent ke tvorbě opravdu nestačí, je potřeba navíc i řemeslo, technika, zkušenost, zralost a nadhled.

Text je napsán čtivou, srozumitelnou formou s minimálním počtem chyb či překlepů. Objevil jsem zde jen pár drobných chyb. Např. na str. 24 nadpis „Smyslné ambice“ smysl příliš nedává. Slovo „smyslné“ má poněkud jiný význam, spíše bych volil např. „Ambice smyslu“. Na str. 35 bych si dovolil opravit odbornou terminologii – zmiňovaný lidový výraz „přechod“ bych nahradil zavedeným termínem „tom-tom“. Na str. 46 je chyba v nadpisu „Dech, beroucí soustředění“, slovo „dechberoucí“ se píše dohromady.

Co se týče formálního zpracování, autor správně využívá poznámkový aparát k odkazům na původ doslovných citátů. Jelikož je však zřejmé, že celá řada myšlenek formulovaných vlastními slovy v textu pocházejí rovněž od zmíněných či jiných autorů (tj. jsou jejich parafrázemi), uvítal bych i v těchto případech odkazy na odpovídající zdroje.

I přes uvedené nedostatky považuji tuto práci za velmi zajímavou, originální a přínosnou. Velkou devizou jsou vlastní bohaté pedagogické zkušenosti pisatele, který se danou problematikou intenzivně a poctivě zabývá jistě již řadu let. Obzvláště vyzdvihují psychologicky orientované pasáže, ve kterých jsou formulovány hluboké a obecně platné pravdy, v neposlední řadě pak kvalitní metodika cvičení na hudební nástroj. Toto téma by si jistě zasloužilo další zpracování, tento typ textu by mohl být k užitku nejen studentům instrumentalistům, ale i skladatelům.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení B.

Ing. MgA. Tomáš Reindl, PhD.

.....

podpis

V Praze dne